



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Ioannis Macherentini Societatis Iesv Theologi,  
Explanatio Catechismi Catholici**

**Macherentinus, Johannes**

**Colon., 1612**

De Tentationibus Quæ In Hora mortis accidunt, velim differas.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-39397**

runt, peccata cumulemus peccatis, grauioraque supplicia promereamur: tum ne diutius istius vitæ incommodis miserijſq; conflictemur: tum vt citiùs ad ſe veniamus, cuius delitiæ ſunt eſſe cum filijs hominum.

*Prover. 8.*

## DE TENTATIONIBVS QVÆ IN HORA

mortis accidunt, velim differas.

**S**I vnquã toto vitæ decurſu, certè in mortis hora dæmon omnes ſuas vires profundit, vt in vltimo illo certamine, in quo ſuma victoriæ ſita eſt, hominem vi morbi debilitatum, & priſtino animi vigore deſtitutum, vincat. Magnitudo huius conflictus vel ex eo intelligi poteſt, quod opus fuerit peculiari Sacramento extremæ Vnctionis, ad miſerum infirmumque hominem fulciendum & corroborandum.

*Morti viciniſ dæmon grauiſſe tentat.*

*Quomodo tunc erit homo affectus?*

Longè aliter, præfertim peccator, atque ſe fore putabat, dum ſanus eſſet. Nam qui viribus integris, confeſſionem in hoc vltimum tempus reiecerunt, ferè non poſſunt in animum inducere, vt tunc de peccatis cogitent; quod enim moleſtum fuerat ſanis, id maiorem parit moleſtiam morituris. Itaque neque

neque libet in cœlum oculos ferre. Deum-  
que precari, neque de peccatis dolere, neque  
ea quæ è salute animæ sunt, audire. QVIA

*Aug. ser.  
3. de Immo-  
centibus.*

TALI ANIMADVERSIONE PERCVTITVR  
PECCATOR, VT MORIENS OBLIVISCA-  
TVR SVI, QVI, DVM VIVERET, OBLI-

*1. Reg 25.*

TVS EST DEI. Nonne Nabal durus instar  
lapidis vita discessit? accedit acerbitas dolo-  
rum, quibus mens & ratio ferè conuellun-  
tur; desiderium vitæ, medicorū solatia qua-  
rit, occupationes externæ, quibus animus af-  
suevit, in bonorum temporalium dispen-  
satione, dissipant mentem & cogitationes, nec  
patiuntur miserum hominem quicquam de  
rebus ad salutem animæ pertinentibus, lo-  
qui, vel cognoscere. Si cognoscat ex medi-  
cis nullam viuendi spem restare, visa pecca-  
torum multitudine, & grauitate, difficulta-  
teque resipiscendi, quam obijcit dæmon;

*Matth. 27.*

primum quidem concutitur homo pecca-  
tor, incredibili terrore, deinde verò non ca-  
piens diuinæ misericordiæ abyssum, cum  
proditore Iuda salutem desperat: Alij nimia  
fiducia pereunt, vel ex hæretica opinione de  
sola fide, vel ex bonis operibus, quæ fortè  
ediderunt, concepta; alios infidelitate per-  
dit mille artifex, cum scrupulos, & dubita-  
tionem, de ijs quæ religio Christiana credè-  
da proposuit, inijcit; alios spe conualescen-  
di; ali-

*1. Cor. 1.*

di; alios alijs rationibus, prout negotium facilius à se confici posse, despicit.

*Post mortem quid accidit corpori?*

Iacet cadauer inanime, sine sensu, deforme, horribileque aspectu; conditum in terra paulatim fœtore vermibusq; dissoluitur, & post dies non ita multos in cineres redactum, nihil præter ossa restat, quæ si videas, quis qualisque fuerit, diues an pauper; nobilis an rusticus, rex an opilio, non agnoscas.

*De anima quid agitur?*

Nihil certi habemus, quædam tamen generatim, vel naturali lumine, vel fide nominamus, quæ possunt homini terrenis rebus immerso, maximo esse terrori.

Primò, scimus animam vna cum corpore non extingui, sed eandem illam animam corpore solutam viuere, intelligere, cognoscere, quæ paulò antè admiculo sensuum res cognoscebat. Non enim est alia anima extra corpus, & alia in corpore, sed alio modo.

Secundò, hanc animam, quæ paulò antè multitudine ministrorum & amicorum stipata fuerat, nunc proficisci solam in regionem ignotam, vbi aliæ sunt leges, alij ciues, alij mores, alia iudicia & cogitationes, alia rerum æstimatio; vbi nihili est aurum, facitiæ non oblectant, vbi doctrina humana est igno-

igno-

ignorantia, corporum pulchritudo est deformitas, ociosum verbum graue malum, vbi parentes non mouentur commiseratione filiorum, neque filios nisi secundum Deū agnoscunt, vbi occurrunt teterrima monstra, vbi dæmones ipsi forma specieque sua clarè conspiciuntur. Pone tibi ob oculos amplissimam sub terra specum, horridam tenebris, spectris terribilem, plenam fœdis serpentibus, & te solum comitante nemine, in eam deturbandum, præstolantur miseræ animæ egressum dæmones instar felis, quæ musculi foramen obseruat vt deuoret.

Tertiò, bonis operibus post hanc vitam neminem posse quicquam mereri, neque quenquam lachrymis, vel angustijs ad misericordiam commoueri, quia *vbicunq; ceciderit lignum, ibi erit.*

Quartò, simul atque euolauerit anima ex corpore, seuerissimè in totam eius vitam inquisitum iri, iudicioque Christi sententiam ferendam, vt vel optimè sit ei, vel pessimè, in omnem æternitatem.

*Quæ efficiunt mortem formidabilem?*

Tria præcipuè: amissio rerum omnium huius vitæ, quas tantoperè diligimus, ignota regio vitæ alterius, in quam deducemur, & iudicis seueritas, coram quo apparebimus.

*DA remedia ad pellendum metum, leniendumq;  
dolorem, qui ex amissione rerum  
capitur?*

Primò, consideremus attentè, quo fine in hunc mundum à Deo producti simus; vt in hoc vitæ cursu, intentio nostra à voluntate Dei creatoris nostri ne discrepet; indignum quippe esset, si res quæpiam ab artifice in vsum aliquem facta, huic vsui, menti que artificis conformem se reddere nollet. Formauit nos sanè Deus, vt ex hac vita aliquando migremus; iussit nos veluti peregrinos aliò proficisci, & quæcunque mundus habet, pro viatico nobis dedit, ne quid corpori vel animæ commoditatis, ad hoc iter conficiendum desit. Quemadmodum igitur, qui ab optimo parente aliquò ad suum commodum mittitur, adeò non metuit ciuitatis portam, qua ingrediendum est, vt etiam quæcunque in itinere obuia sunt, tametsi iucunda lætaq; , clausis quasi & auersis oculis, prætergrediatur, atq; ad ciuitatem, quò missus fuit, properet, visa que eminus ciuitate Deo gratias agit. Ita qui hoc iter ingressi sumus, oculis animoq; in cælis defixo, eò curramus, quò mittimur, neque doleamus aut perhorrescamus propinquante morte; sed gaudeamus nos ad metam propositam peruenisse; & sicut is, qui rapidissimum torrentem transmittit, non in aquam ipsam, ne

VER-

vertigine concidat, figit oculos, sed in ripam obiectam immobilem: sic oculi mentis nostræ, in cœlo perpetuo sint defixi, mundusq; istè nec appetatur, nec aspiciatur.

*Quodnam est secundum?*

Ne grauis sit à parentibus, bonisq; omnibus huius mundi, æterna per mortem separatio, curandum est dum viuimus, paulatim ab his rebus animum abducamus, illumque imitemur, cui medici iudicio, est ex mandibula dens euellendus. Is enim medicamentis dentem prius luxat, & compage soluit, vt sine dolore excidat, alioquin summa vi, grauique dolore, nec sine ossis læsione, cum adherente carne tollatur.

Nonnulli secuti consilia Christi, deserunt mundum, omniaque detrimentum & sterora arbitrantur, præ rebus cœlestibus, & Christo, voluntaria paupertate, castitate, & obedientia assumpta, spretis diuitijs, contemptis voluptatibus, voluntateque & iudicio proprio deposito, alacriter deseruiunt.

Alij, qui huc perfectionis non euadunt, sic mundo vtantur, tanquam eo non vtentes; hoc est cor suum rebus terrestribus non affigant, & quicquid mundus habet, pendant, non ex vulgi opinione, sed ex veritate.

Quod vt commodius fiat, considerentur primò, rerum istius vitæ conditiones & proprietates; nam ex se tales sunt, vt verum

gall.

gaudium animo non adferant, neque mentem humanam fatient, imò ne consolentur quidem cor hominis, sed externos tantum sensus, gustatum, visum, auditum, odoratum, & tactum aliquo modo afficiant, adeoque nulla sit lætitia, quæ sua amaritudine non permisceatur; nam & cum molestia parantur, & cum sollicitudine conseruantur, & cum inuidia augentur, & cum dolore stimulisque conscientiæ finiuntur.

Secundò, perpendatur breuitas vitæ humanæ, post quam necessariò omnia sunt deserenda, velimus nolimus, & id quidem breui; nam breue est tempus vitæ, cuius iam fortè magna portio effluxit: Ego igitur cor meum rebus illis affigam, quæ cras fortè tolerantur, in æternum non reducturæ?

Vt autem hac consideratione affectus moueatur, curandum est, ne in sola speculatione hæreat animus; sed ad effectum quoque practica cogitatione transeat, nempe vt ita consideres ea, tanquam tibi certò, breuique euentura. Ad quod non parum conducet; subinde adesse morientibus, ijs præsertim, qui in flore ætatis abripiuntur, & quod in illis coram cernis, ad te ipsum accommoda. Præterea vtile est mortuorum ossa intueri eorumque nuditatem, horrorem, foetorem, & contemptum animo complecti; & quid discriminis sit inter seruū & dominum,

Cc num,

num, adeoque quis seruus fuerit, vel dominus diiudicare, & quod tu futurus sis breuis, quod illi, quorum sunt ossa; quandoquidem illi ante paucos annos tui similes fuerunt, & floruerunt. Iuuerit etiam frequenter ex occurrentibus rebus, imaginem mortis ob oculos ponere, aut de morte cogitationem suscipere, ex flore suauiter olente, & paulo post marcido; ex ariditate hyemis, quæ nobis repræsentat omnium rerum interitum; ex infirmitate, quæ florentem & robustum quemlibet deijcit; ex aspectu aliorum, quorum similes multi aliquando extiterunt, & obliuione sempiterna deleti sunt; & sanè vix quicquam est in tota rerum vniuersitate, vnde non possimus salutarem aliquam ad animi statum benè constituendum meditationem formare. Ad idem valebit præteritorum annorum curriculum in mentem reuocare, eorumque velocitatem cum tempore futuro, licet incertò, conferre; siquidem quod ex reliqua vita superest, eadem celeritate percurratur.

*Da tertium remedium.*

Mortem non metuere, sed desiderare cupis, fac vt tibi grauis molestusque sit mundus, seu potius, vt eius mala incommodaque sentias. Qui enim molestiam patiuntur, desiderant liberari, sicut contra, retinere volunt, quod oblectat: sancti viri molestè ferrebant

rebant hunc mundum , vnde David : *Heu psal. 119<sup>o</sup>*  
*mibi ( inquit ) quia incolatus meus prolongatus*  
*est.* Et D. Paulus : *Quis me liberabit de corpore Rom. 7<sup>o</sup>*  
*mortis huius;* cui mundana omnia sordebant,  
 vt stercora. Alij ita impatientes fuerunt mi-  
 seriarum huius mundi , vt contra naturæ di-  
 ctamen , mortem sibi ipsis consciuerint. Et  
 quidem si percurras singulas humanæ vitæ  
 ætates, plures inuenies miseras, quam com-  
 moditates : cum etiam commoda ipsa plena  
 sint miseriarū. Videtur enim homo similis  
 illi, qui aliquo proficiscens , nulla itineris  
 commoditate vtitur , sed varijs difficultati-  
 bus præpeditur. Primò, quia via lutosa , &  
 pluuia grauis, tum montosa, postea saxosa,  
 deinde præceps, tum rursus syluestris, &  
 latrocinij infesta. In quo sanè itinere vni-  
 cum est folatium breuitas viæ, si modo cer-  
 ta sequatur quies. Nam si ad grauius malum  
 tenditur, veluti ad supplicium ignis, æquior  
 animo ferentur minora hæc incommoda.  
 Qui igitur ad beatissimam illam optatissi-  
 mamque quietem proficiscitur ; capiatur  
 tædio malorum huius vitæ ; ad patriæ cœ-  
 lestis gloriam aspiret , sese curis & vinculis  
 huius mundi exsoluat. *Deus enim tot ma-*  
*la voluptatibus nostris immiscuit, vt pertæ-*  
*si malorum , vitæque mortalis, pura illa &*  
*impermixta bona cœlestia, toto corde con-*  
*sectaremur.* Qui verò his tam incommodis  
 Cc 2 volupt-

*Quare vi-  
tam nostram*

*Deus tot  
miserijs  
voluerit  
esse ob-  
noxiam.*

voluptatibus, tanquam magnis bonis, deli-  
tjsque adhærent, ostendunt se non ex vall-  
lachrymarum, in beatæ vitæ fedes, sed à mi-  
serijs hisce terrestribus, ad inexhaustum in-  
fernalium malorum oceanum proficisci.

Quod si fortè communibus, atque pri-  
uatis malis, quia bonis omnibus delitjsque  
affluis, non commoueris; tibi ipse accerses  
molestiam, ieiunijs, vigilijs, pœnitentijs,  
corporisque id genus afflictionibus, vt inci-  
piat te vitæ tædere. Deumque precare, vt  
quod bonis omnibus est summè molestum,  
id tu quoque non leuiter, sed molestè feras;  
nempe quotidianis peccatis Deum offen-  
dere; istius mundi illecebris oblectari; men-  
tem difficulter in cœlum attollere; tot im-  
perfectionibus, & perturbationibus subie-  
ctum esse; tanto tempore suauissimo diuini  
vultus aspectu carere; hæc enim si graua ti-  
bi esse cœperint, non secus aspirabis ad mor-  
tis quietem, atque mercenarius quispiam,  
post longos molestosque labores, ad dulcem  
diuque optatum somnum. Quando deu-  
storum morte, qui laboribus multis æter-  
nam gloriam pepererunt, scriptura comme-  
morat, labores ipsos, à quibus in æternum

*Apo. 7.*

*suauissimè vacabunt recenset: non esuriant,  
neque sitient amplius, neque cadet super eos sol,  
aut aestus vllus; absterget Deus omnem lachrymam  
ab oculis eorum, & iam non erit amplius, neque lu-*

*Et, neq̄ clamor, neq̄ dolor, &c.* Sicut contra, his qui labores omnes subterfugerunt, vitamque delitijs plenam duxerunt, vocantur in memoriam bona, quibus in hac vita fuerunt oblectati, atque in posterum per omnia sæcula carere debebunt: *Fili (inquit) recorda- Luc. 16. re, quia recepisti bona in vita tua, nunc autem cruciaris: & Merces eorum nemo emet amplius, merces Apoc 18. auri & argenti, & lapidis pretiosi, & margarita, & byssi, & purpura, & serici, & cocci, &c. & poma desiderij animæ tuæ discesserunt à te; & omnia pingua & præclara perierunt à te, & amplius illa non inuenient: Siquidem qui in labore hominum esse noluerunt in vita hac mortali, in laboribus erunt dæmonum in morte immortali.*

*Quos comites nobis ac viæ duces comparare debemus?*

Cum sola, nudaque, & inermis egredietur anima inter sæuissimorum hostium cohortes, danda est opera, vt, cum non liceat ex hoc mundo nobiscum comites adducere, saltem illic statim à morte socios amicosque inueniamus, qui solitudinis illius tædium subleuent, tutosque per hostium agmina ducant.

Hi erunt: Primò, Sancti cum Christo regnantes, cœlestis aulæ principes, & præter cæteros, Angelus noster tutelarior; cum his, si viuentes ineamus familiaritatem, eos

quotidiè inuocemus, ex his patronos nobis certos deligamus, quos veneremur singulari cultu, quorum imitemur exempla, & Angelo custodi pia nobis consilia suggerenti asscultemus, habebimus eos nobis proculdubio in hora mortis fauentes.

Secundo, Animæ parentum, & aliorum fidelium defunctorum, quas orationibus, sacrificijs, Eleemosynisq; ex purgatorij penis eduximus.

Tertiò, Pauperes & corporalium spiritualiumque bonorum indigentes, quibus ad pietatem, & vitam saniozem, æternamque salutem quocunque modo auxilium tulimus. Hi omnes conspecto de cœlis periculo nostro accurrent obuij suppetias laturi.

*Exacti seueriq; Iudicis metum quæ ratione minues?*

Primò, si ante iudicij tempus in eius amicitiam venias, cum eo frequenter orando, meditandoque agas, eumque pijs officijs tibi studeas continenter obligare.

Secundò, si muneribus places, & quasi corrupas eleemosynis, quas pauperibus, ipsius filijs, & membris, libera & effusa manu largiaris, & illis maximè, qui ob vitæ sanctimoniam plus apud iudicem possunt, quales sunt religiosi, qui deserto sæculo, se

totos at CHRISTI obsequium contulerunt.

Tertiò, si cum vicarijs Iudicis in Sacramento pœnitentiæ diligenter rationes tuas putes; illi quippe cum Iudicis acceperint potestatem, si omnia dimittant, & sacra absolutionis verba, tanquam chyrographum soluti debiti tradant, non erit quod coram Iudice metuas. Quamobrem prudenter ages si crebro peccata Sacerdoti confitearis, ne quid restet virtute absolutionis, testimonioque Chyrographi non condonatum.



Cc 4 DE